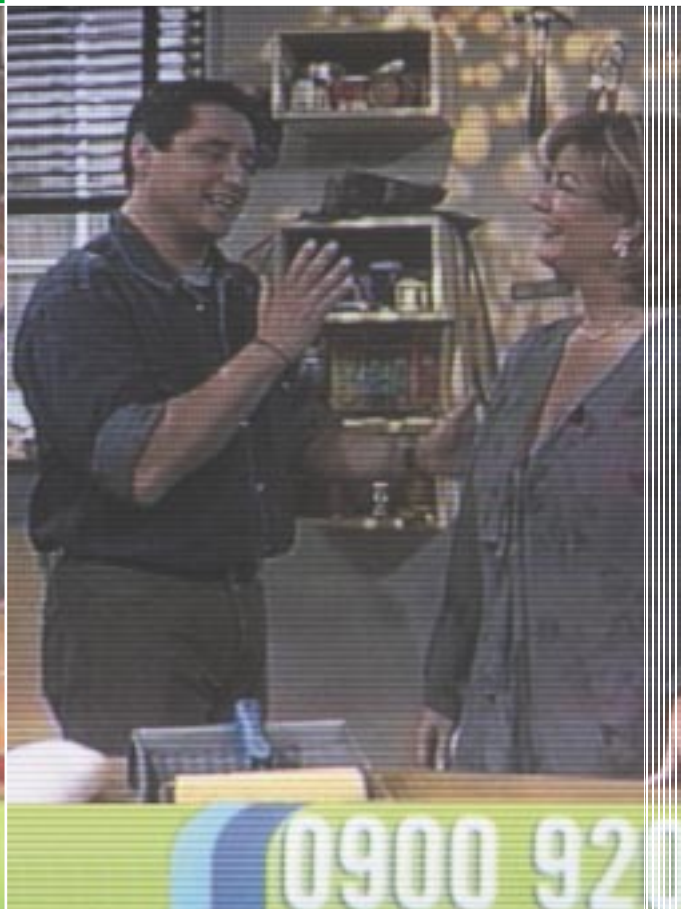

CO.MEDIA

Nummer 99 |||| September 2003 ||||

Wat zijn de regels

Telewinkelen

Pbo als klankbord |||| Toezicht FM-frequenties ||||

Colofon

Nummer 99
September 2003

Co.media is een uitgave van het
Commissariaat voor de Media

Redactie:
Wanda Bade
Bart Bijvank

Met bijdragen van:
Inge Brakman
Fred van der Gon Netscher
Jan Vosselman Bosch

Redactieadres:
Commissariaat voor de Media
Bureau Communicatie
Postbus 1426
1200 BK Hilversum
T 035 7737700
F 035 7737799
cvdm@cvdm.nl
www.cvdm.nl

Fotografie
(tenzij anders vermeld):
Wim Kluyvers

Vormgeving:
ankerxstrijbos grafisch ontwerp bno

Druk:
PlantijnCasparie Hilversum

Inhoud

3. Column

Hoe zit het, nu de frequenties verdeeld zijn, met het pluriforme aanbod in de regio? Voor een grotere verscheidenheid aan formats is meer mediabeleid nodig dan frequentiebeleid alleen.

4. Alcohol op de buis

Bas van den Putte begeleidde een onderzoek naar verborgen alcohol-reclame op televisie: "Sociale en persoonlijke factoren zijn van aanzienlijk meer invloed op menselijk gedrag, en op de vraag of iemand de fout in gaat of niet."

6. Toezicht op gebruik FM-frequenties

Het Commissariaat voor de Media en het Agentschap Telecom zijn beide belast met het toezicht op de naleving van de formatvoorschriften. Afspraken over de werkverdeling worden vastgelegd in een convenant.

8. Het pbo als klankbord

Helmer Koetje, burgemeester van Twenterand, was een van de sprekers op de derde en voorlopig laatste expertmeeting voor lokale omroepen: "Het pbo fungeert vooral als spiegel, als klankbord van de samenleving in de richting van het omroepbestuur. Het bestuur is verder verantwoordelijk voor de gang van zaken."

12. Bel en bestel televisie

Wanneer is er sprake van een telewinkelboodschap en wat maakt een programma tot een telewinkelprogramma? De regels met betrekking tot het telewinkelen.

15. Financiering regionale omroep

Vanaf 2004 komt de financiering van de regionale omroepen in handen van de provinciale overheden. Die dienen op afstand te blijven van de inhoud van de programma's.

17. Collegebesluiten

Een overzicht van de besluiten die in de periode van 27 mei tot en met 22 juli 2003 zijn genomen.

Meer pluriformiteit in de regio

Inge Brakman

Bij de opmerkelijke stap van Fons van Westerloo naar de HMG is zijn 'Hart van Nederland' in de kranten uitvoerig geprezen. Nieuwsberichten in de vorm van faits divers, zoals het 'Hart' zijn populair bij het publiek. De komende periode zal er op dit front veel te beleven zijn. Naast de lokale en regionale publieke omroepen is een 26-tal kavels gereserveerd voor de niet-landelijke commerciële omroepen. Alleen al in Amsterdam kunnen 5 nieuwe omroepen aan de slag en in Groningen is ruimte gemaakt voor 4 verschillende aanbieders. Goed nieuws voor de vele enthousiaste radiomakers die de afgelopen jaren via verschillende kanalen aan de weg hebben getimmerd en nu voor ongeveer € 5 miljoen totaal de frequenties in handen hebben gekregen. Er gaat dus wat veranderen in het regionale aanbod, zowel inhoudelijk op gebied van pluriformiteit als op het gebied van de commerciële concurrentieverhoudingen. Maar eerst moet het Agentschap Telecom aan de slag om ervoor te zorgen dat alle omroepen die uitzenden ook te ontvangen zijn. De technische uitwerking van de nieuwe etherverdeling is het eerste probleem. Dat is niet alleen een zaak voor het Agentschap maar ook voor Broadcast Partners en Nozema. Misschien kan Nozema, nu de ontvangst van vooral Radio 1 zo erbarmelijk is, er bij de aanpassingen ook voor zorgen dat er eindelijk ontvangst in de tunnels komt voor wat ook een verkeerszender is.

Als alles technisch loopt, zal het toezicht op de omroepen aan de orde komen. De niet-landelijke commerciële omroepen zijn de eerste commerciële omroepen met een programmavoorschrift. Minimaal 10% van de programma's moet gericht zijn op de regio. Bij de bieding op de frequenties is menig bedrijfsplan uitgegaan van een hoger percentage. Dat zal gecontroleerd moeten worden. Toezicht en handhaving door het Agentschap Telecom en het Commissariaat zullen op elkaar worden afgestemd.

Maar de interessantste vraag gaat over de betekenis van deze frequentieverdeling voor het pluriforme aanbod in de regio. Naast de lokale en regionale publieke omroep, naast de regionale dagbladen, nieuwsbladen en huis-aan-huisbladen, zullen de niet-landelijke commerciële omroepen de regio gaan volgen en alle spelers zullen een positie op de reclamemarkt willen veroveren. Gaat iedereen over op de succesformule van het 'Hart van Nederland' of komt er een grotere verscheidenheid aan formats? Er is een verschil tussen het brengen van de faits divers uit de regio en het kritisch volgen van de lokale en regionale (politieke) ontwikkelingen. Het Commissariaat signaleert in de monitor Mediaconcentraties over 2002 een afname van de regionale pluriformiteit bij de dagbladen door schaalvergroting en verminderd journalistiek spitwerk in de regio's. Die functie is (nog) weinig overgenomen door de regionale en lokale publieke omroepen. De financiële armslag wordt vaak zowel door uitgevers als omroepen als knelpunt naar voren gebracht. De beste uitkomst van de nieuwe ordening zou zijn als de publieke omroepen zich scherp richten op de publieke taak, zowel informatief als cultureel, als de kranten zich meer in plaats van minder gaan richten op de kritische lokale/regionale journalistiek en de niet-landelijke commerciële zenders hun eigen informatieve niche ontwikkelen. Hiervoor zal meer mediabeleid nodig zijn dan frequentiebeleid alleen. ■

Alcohol op de buis voorkomt dat mensen minder gaan drinken

Foto: Fred van der Gon Netscher

De Stichting Alcohol Preventie (STAP) deed een onderzoek naar alcohol op televisie. Projectbegeleider Bas van den Putte: "De televisie laat vrijwel uitsluitend geaccepteerd alcoholgebruik zien."

Bas van den Putte is docent Communicatiewetenschap aan de UvA. Het door hem begeleide onderzoek geeft voor het eerst een beeld van de mate waarin en de wijze waarop alcohol op televisie wordt getoond. Communicatiestudent Karin Hommen voerde het onderzoek uit. Van den Putte: "Zij heeft enkele mede-studenten als codeur ingehuurd en die hebben televisieprogramma's bekeken die in een week in september en oktober 2002 zijn uitgezonden."

Om welke programma's ging het?

"Om die van alle landelijke zenders: Nederland 1, 2 en 3, SBS6, Yorin, V8, Net5 en Veronica. Ook de programma's van RTL 4 en RTL 5 zijn in het onderzoek betrokken. Enkele programmacategorieën zoals nieuws, actualiteitenrubrieken, quizzes en kinderprogramma's zijn buiten beschouwing gelaten omdat daar niet of nauwelijks alcohol in voorkomt. In de overige programmacategorieën komt alcohol regelmatig in beeld. Uit het onderzoek bleek dat in maar liefst 61% van de onderzochte programma's alcoholhoudende drank of aan alcohol gerelateerde producten voorkwamen, meestal in een positieve context."

Kortom, de Nederlandse televisie is doordrenkt van alcohol.

"Nou, dat gaat misschien wat ver. Het onderzoek geeft bijvoorbeeld geen inzicht in het aantal minuten dat alcohol is te zien. Waarschijnlijk varieert dit van een enkel shot van een reclamebord tot een vol uur bij de borreltafel van Barend en Van Dorp. Het wil wel zeggen dat een dagje televisie kijken bevestigt dat alcohol een natuurlijk en vanzelfsprekend onderdeel is van de samenleving, waarbij alcoholgebruik vooral samengaat met positieve consequenties en niet te beschouwen is als potentieel problematisch gedrag."

Is ook onderzocht of programma's gesponsord zijn?

"Nee, omdat dit vanuit het oogpunt van mogelijke effecten niet relevant is. Wel is geconstateerd dat bij 8% van de onderzochte programma's alcoholmerken zichtbaar in beeld komen. We weten niet of en in welke mate hiervoor is betaald. Opmerkelijk is dat er bij de commerciële omroepen veel meer verwijzingen naar alcohol waren dan bij de publieke (821 bij de 7 commerciële zenders en 167 bij de 3 publieke), maar bij de publieke omroepen zag je naar verhouding meer merknamen. Vooral in sportprogramma's kwamen veel verwijzingen naar alcohol voor. Logisch, want bij sport zie je reclameborden rond speelvelden, ook met drankreclame, en daardoor loopt het aantal verwijzingen flink op."

Wat zijn de effecten van mogelijke sponsoring?

"Als je het hebt over billboardings weten we dat er een klein positief effect is op sponsorbekendheid. In die gevallen weten de kijkers dat de sponsor bij het programma hoort. Mogelijk heeft het ook een klein positief effect op de houding ten aanzien van een merk. Maar dat wordt niet door alle onderzoeken bevestigd. Als het gaat om product placement (bijvoorbeeld bier in soaps) weten we dat het oordeel van de kijkers redelijk positief is: het verschijnsel wordt geaccepteerd en gewaardeerd. Ook acht men zich *mediawise* genoeg om aan de mogelijke beïnvloeding het hoofd te kunnen bieden. Maar is dit ook zo? Uit onderzoek naar sponsoring is gebleken dat er bij kijkers kleine, maar consistente effecten zijn op merkherinnering en productherinnering. Enkele studies rapporteren ook enige invloed op de koopintentie van het getoonde merk. Er zijn geen effecten gevonden met betrekking tot de houding ten aanzien van het merk. Verder is uit verwant onderzoek bekend dat alcoholreclame op tv een geringe invloed heeft op merkvoorkeuren en op zijn best een zeer kleine invloed op de totale alcoholconsumptie. Het leeuwendeel van de alcohol op tv is echter niet gesponsord en bestaat uit 'natuurlijk' alcoholgebruik in de context van een tv-programma (glaasje wijn op tafel in een talkshow, champagne bij de winnaar van een autorace). Wat voor effect heeft dit nu? Wat je er misschien van kunt zeggen is dat men niet zozeer meer gaat drinken door alcohol op tv, maar het bevestigt mensen wel in wat ze al doen. Daardoor wordt het alcoholgebruik in stand gehouden. Het voorkomt dat mensen minder alcohol gaan drinken."

Maar wat is de invloed van al die uitingen op alcoholmisbruik?

"Wij sluiten niet uit dat er een zekere invloed is, maar op basis van ons onderzoek valt dat niet te bewijzen. Over het effect van geweld op tv is al meer bekend. Op zichzelf is dat effect moeilijk te onderzoeken, juist omdat tv een afspiegeling vormt van de maatschappij. Het verschijnsel neemt niet alleen op tv toe, maar tegelijkertijd ook in de

maatschappij. Als er al een tendens is te vinden in de onderzoeksresultaten, dan zou men kunnen zeggen dat de meeste onderzoekers denken dat geweld op tv een zekere invloed heeft, maar dat de belangrijkste effecten uit de maatschappij zelf komen. Sociale en persoonlijke factoren zijn van aanzienlijk meer invloed op menselijk gedrag, en op de vraag of iemand in de fout gaat of niet. Er zijn echter ook aanwijzingen dat televisieprogramma's het maatschappelijke klimaat bevestigen en daardoor versterken. Omdat onderzoek met betrekking tot geweld in de richting wijst dat dit in enige mate leidt tot meer geweld, kan niet worden uitgesloten dat dit bij ongewenst alcoholgebruik ook het geval is. Er is wel een verschil: geweld wordt doorgaans afgewezen, terwijl normaal alcoholgebruik een geaccepteerd maatschappelijk verschijnsel is. Televisie laat ook bijna uitsluitend geaccepteerd alcoholgebruik zien. Op grond van ons onderzoek is helaas niet te zeggen of dit bijdraagt aan een klimaat waarin onverantwoord alcoholgebruik gestimuleerd wordt. ■

Alcohol en de Mediawet

De Mediawet verbiedt het sponsoren van programma's door tabaksproducenten; bedrijven die zich bezighouden met de productie en verkoop van alcoholhoudende dranken mogen wel optreden als programmasponsor. Voor hen gelden de algemene sponsorregels.

Het is in beginsel niet toegestaan in een programma producten of merknamen aan te prijzen of op een overdreven of overdadige wijze te tonen. Als dit wel voorkomt kan er sprake zijn van niet-toegestane reclame-uitingen en kan het Commissariaat handhavend optreden.

Ledentellingen

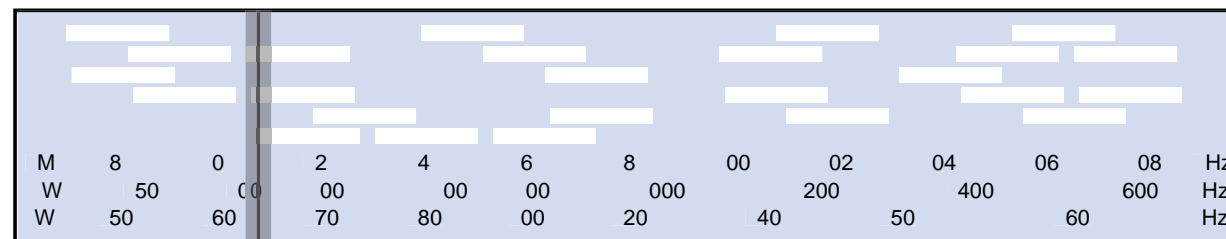
In het jaar 2005 begint (per 1 september) een nieuwe erkenningsperiode van vijf jaar voor landelijke omroep. Om in aanmerking te komen voor een (voorlopige) erkenning moeten bestaande en nieuwe omroepverenigingen in juni 2004 een aanvraag indienen bij het Commissariaat. De aanvraag moet worden vergezeld van een beleidsplan en een opgave van het aantal leden van de omroepvereniging, zoals vastgesteld door het Commissariaat. De peildatum voor het vaststellen van de ledenaantallen is voornamelijk bepaald op 1 januari 2004. In overleg tussen het Ministerie en het Commissariaat wordt nagegaan of deze datum kan worden verschoven naar 1 maart 2004.

Leden van een omroepvereniging moeten ten minste zestien jaar zijn, in Nederland wonen en de jaarlijkse contributie van minimaal 5,72 euro hebben betaald. Op basis van steekproeven bepaalt het Commissariaat in de periode tussen de peildatum en de maand juni 2004 in hoeverre de ledenbestanden van de omroepen aan deze voorwaarden voldoen. Bij dit onderzoek zal onder meer gebruik worden gemaakt van de gegevens uit de Gemeentelijke Basis Administratie. De definitieve ledentallen worden vervolgens in juni 2004 vastgesteld, zodat ze bekend zijn op het moment dat de aanvragen voor erkenningen moeten worden ingediend.

De bestaande omroepen (AVRO, EO, KRO, NCRV, TROS, VARA, VPRO) hebben een ledenaantal nodig van ten minste 300.000 om hun zendtijd van 650 uur op de televisie en 3000 uur op de radio te behouden. BNN moet ten minste 150.000 leden hebben voor 325 uur televisie en 1500 uur radio. Aspirant omroepverenigingen ten slotte hebben ten minste 50.000 leden nodig om in aanmerking te komen voor een voorlopige erkenning die recht geeft op 100 uur zendtijd voor televisie en 450 uur voor radio.

BNN heeft het Commissariaat inmiddels verzocht om tijdens een speciale actie-uitzending in het najaar uitgebreidere oproepen te mogen doen om lid te worden van BNN dan is toegestaan volgens de algemene regels voor het doen van dergelijke oproepen (paragraaf 3.3 van de Richtlijn neven- en verenigingsactiviteiten publieke omroep 1999). Naar de mening van het Commissariaat kan de omstandigheid dat BNN binnen korte tijd 50.000 nieuwe leden moet werven om te kunnen voortbestaan, worden aangemerkt als een bijzonder geval dat het krijgen van toestemming om te mogen afwijken van de regels rechtvaardigt. Een formeel besluit zal hierover worden genomen zodra bekend is welke plannen BNN concreet heeft met de actie-uitzending. ■

Toezicht op gebruik FM-frequenties

Bij de recente verdeling van de frequenties voor commerciële radio zijn vier gegadigden in het bezit gekomen van pakketten waaraan inhoudelijke voorschriften zijn verbonden. Dit zijn de zogeheten geclausuleerde kavels. HMG bezet de frequentie voor een Nederlandstalig muziekprogramma, Sky begint met een "gouwe ouwe" station, Business Nieuws Radio wordt de commerciële nieuwszender in de ether en ID&T vult het format voor "recente bijzondere muziek" in met dance. Het vijfde kavel dat gereserveerd is voor klassieke muziek kon nog niet worden verdeeld, zodat daarvoor een tweede ronde met vergelijkende toets zal volgen.

De bezitters van vergunningen zijn inmiddels met de uitzendingen op hun nieuwe frequenties begonnen, evenals de achttien omroepen die de hand hebben weten te leggen op de 25 regionale frequenties. Voor die laatste is het voorschrift opgenomen

dat ten minste tien procent van het programma inhoudelijk gericht moet zijn op de regio. De omroep die als gevolg van het bod de meeste regio-gerichte programmering moet verzorgen komt uit op 34 procent. Regio-gerichte programmering is overigens een ruimer begrip dan alleen regionale informatie. Ook bepaalde muziekprogramma's kunnen daar onder vallen.

Voor het Commissariaat betekent de start van de uitzendingen dat invulling moet worden gegeven aan een nieuwe taak, namelijk het toezicht op de naleving van de formatvoorschriften. Een complicerende factor is dat het toezicht niet in één hand is gelegd. De minimumvoorwaarden waaraan bij het gebruik van de frequenties moet worden voldaan zijn vastgelegd in een regeling van de staatssecretaris van OCenW. Het toezicht op de naleving van deze op de Mediawet gebaseerde voorwaarden berust bij het Commissariaat. De in de regeling genoemde percentages voor muziek

en nieuws vormen voor de deelnemers aan de vergelijkende toets het uitgangspunt van hun inhoudelijke bod. Alles wat daarin toegezegd is boven het minimum is opgenomen in de vergunning die is verleend door het onder het ministerie van Economische Zaken vallende Agentschap Telecom. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat in de vergunning van Business Nieuws Radio is opgenomen dat op doordeweekse dagen tussen 07.00 en 19.00 uur honderd procent nieuws en actualiteiten en informatie moet worden uitgezonden, terwijl het minimum uit de regeling vijftig procent is. Voor het toezicht op hetgeen uitgaat boven het minimum is het Agentschap verantwoordelijk. Om de omroepen niet te belasten met toezicht vanuit twee loketten zijn het Commissariaat en het Agentschap in gesprek over een convenant met praktische afspraken over de werkverdeling. Gelet op de specifieke deskundigheid die bij de twee toezichthouders aanwezig is, ligt het voor de hand dat het Commissariaat bij het

programmatisch toezicht het voortouw neemt. Het Agentschap heeft immers voornamelijk technische expertise.

Voorafgaand aan de vaststelling van het convenant heeft het Commissariaat gesprekken gevoerd met alle betrokken omroepen. Het doel daarvan was na te gaan of er in de omschrijving van de programmaformules nog knelpunten voorkomen en om tot een methode te komen die adequaat toezicht garandeert zonder dat dit tot onredelijk bezwarende administratieve lasten voor de omroepen leidt. Uitgangspunt is dat de omroepen enkele malen per jaar zelf het te controleren materiaal leveren, zoals dat ook gebeurt bij de televisiezenders die over de Europese quotaverplichtingen moeten rapporteren.

Op het concept van het convenant kunnen de omroepen nog reageren, waarna het in september zal worden vastgesteld. ■

Foto's: NOB.

Derde expertmeeting lokale omroepen

Het pbo als klankbord

8 **"Representativiteit, daar draait het om bij het pbo. En om daadwerkelijke betrokkenheid bij het programmabeleid van de lokale omroepinstelling." Hoofd Zendtijd- en Kabelzaken Dirk Oudenaarden ging tijdens de laatste expertmeeting, op 23 mei bij het Commissariaat, in op de wettelijke taak van het programmabeleidendepalend orgaan.**

Oudenaarden constateerde dat de pbo's zich de laatste jaren, wellicht mede dankzij de verplichte jaarlijkse rapportage over hun functioneren, bewuster zijn geworden van hun verantwoordelijkheden: "Het Commissariaat wordt meer dan voorheen gevraagd om aan besturen, pbo's, redacteurs en programmamakers uit te leggen wat op grond van de Mediawet hun taakverdeling is. Het pbo stelt het programma vast, evalueert het programmabeleid en controleert de uitvoering van dit beleid. Hetgeen echter niet inhoudt dat het pbo zich bemoeit met de inhoud van

elk afzonderlijk programma. Er is niets op tegen dat het pbo zich door bestuur en redactie laat voorlichten en inspireren. Maar de leden van het pbo moeten wel steeds in hun achterhoofd houden in welke hoedanigheid zij onderdeel uitmaken van dit orgaan. De verantwoordelijkheid voor het functioneren van het pbo ligt bij het bestuur van de omroep. Het bestuur is voor het Commissariaat dan ook altijd het aanspreekpunt. Ook dat moeten de leden van het pbo zich goed realiseren."

Positief kritisch

Bestuurslid Keizer en pbo-voorzitter Henk Meiers van de Stichting Streekomroep Reindonk deden uit de doeken hoe hun omroep organisatorisch in elkaar zit. Naast een bestuur en een pbo, kent de omroep een aantal productgroepen (radio, televisie, techniek, facilitair, dagelijkse gang van zaken) die geleid worden door managementteams. De hoofden van de productgroepen vormen samen de productiestaf, die een

klankbordfunctie vervult voor het bestuur. Daarnaast is er een operationele groep, bestaande uit eindredacteurs en medewerkers. Het bestuur is verantwoordelijk voor het algemene, financiële en personele beleid en heeft een voorwaarden-schepende functie. Het pbo beoordeelt het programma met behulp van beoordelingsformulieren en let erop dat alle doelgroepen aan bod komen. Het pbo bestaat uit twaalf leden, vertegenwoordigt acht stromingen en vergadert vier keer per jaar. Een vierkoppig dagelijks bestuur bereidt de vergaderingen voor. Tussentijds verstuurt de voorzitter memo's over actuele ontwikkelingen. Tijdens een voorjaars- en een najaarsvergadering met alle medewerkers rapporteert het pbo over de stand van zaken en legt verantwoording af. Keizer over de ervaringen van het bestuur met het pbo: "Ze zijn positief kritisch, dus ze houden ons scherp." Lastig noemde hij vooral het aantrekken van de juiste (leidinggevende) personen voor de juiste plaatsen in de organisatie.

Wettelijke taak

"Gaat het in Schijndel net zo professioneel?", vroeg dagvoorzitter Lennart van der Meulen aan Leo van Rozendaal, bestuursvoorzitter van de Stichting Lokale Omroep Schijndel (LOS). Deze liet weten dat alle stromingen in het pbo van de LOS zijn vertegenwoordigd. Het pbo vergadert vier keer per jaar en voor deze vergaderingen wordt een bestuurslid uitgenodigd. Aan de zes bestuursvergaderingen wordt deelgenomen door de voorzitter van het pbo. Notulen van bestuurs- en pbo-vergaderingen worden onderling uitgewisseld. Al met al is er een heldere taakverdeling waar alle betrokkenen goed mee uit de voeten kunnen. Toch gaf Van Rozendaal aan te twijfelen aan het nut van het pbo: "Eigenlijk mag ik dat natuurlijk niet zeggen, maar de omroep blijft hetzelfde functioneren of er nu wel of geen pbo-vergadering is geweest. Beleid maken is vaak te moeilijk voor een dergelijke diverse groep die maar vier keer per jaar bij elkaar komt. Wat doe je dan, simpel, je

verheft de dagelijkse gang van zaken, zoals die feitelijk door de vrijwilligers is ontwikkeld, tot beleid." Ook voor de controle op het programmabeleid ontbreekt volgens Van Rozendaal de affiniteit, de echte betrokkenheid bij het pbo. "Dankzij de inzet van een paar mensen functioneert het pbo desondanks naar behoren, maar het is niet meer dan het domweg vervullen van een wettelijke taak." Om het pbo een zinvollere functie te geven, wil het bestuur van de LOS de leden inzetten bij het inventariseren van de wensen die in de gemeente leven en het daarop afstemmen van het programma-aanbod: "Een veel aantrekkelijker bezigheid dan het wanhopig proberen in te vullen van de zeer algemeen geformuleerde wettelijke taak."

Democratisch

Helmer Koetje, burgemeester van Twenterand en voormalig voorzitter van het Commissariaat, ging in op de relatie tussen het gemeentebestuur en de lokale omroep. Naar zijn

9 mening moet de gemeente het geld dat bestemd is voor lokale omroep in zijn geheel doorsluizen en zich verder niet met de inhoud van de programmering bemoeien: "Controleren doet het Commissariaat voor de Media wel. Daar hoeft niet ook nog eens een gemeente-ambtenaar overheen. En als er in de gemeenteraad of elders vragen zijn over de programmering, dan kan men zich wenden tot de leden van het pbo. Dat is het orgaan dat de programmavoorschriften bewaakt en erover spreekt met bestuur en medewerkers." Koetje betoonde zich geen voorstander van directe bemoeienis van het pbo met het programma van de omroep: "Het pbo fungeert vooral als spiegel, als klankbord van de samenleving in de richting van het omroepbestuur. Het bestuur is verder verantwoordelijk voor de gang van zaken." Zoals overal wordt het pbo van de lokale omroepinstelling in Twenterand representatief verklaard door de gemeenteraad. De pbo-leden worden er echter niet door de gemeente benoemd: "Dat is

een formaliteit die eigenlijk alleen nodig is als je vennootschapbelasting betaalt."

Koetje suggereerde dat het nuttig zou kunnen zijn te differentiëren in de manier waarop invulling wordt gegeven aan de representativiteit van het pbo: "Moeten we wel één model voor alle omroepen blijven hanteren? Ik zou zeggen, laat die stromingen een beetje los, want dat kan lokaal verschillen. Bij kleinere gemeenten kun je wellicht soepeler zijn ten aanzien van de invulling van vacatures en met betrekking tot de eis van representativiteit. Die eis speelt een rol als er meerdere gega-digden zijn, dan werkt het. Verder zegt het weinig over hoe een omroep functioneert. Daarom: toets het democratisch functioneren maar houd verder de bureaucratie weg van de lokale omroep."

Dirk Oudenaarden wees erop dat het er bij de representativiteit niet per definitie om gaat dat alle stromingen zijn vertegenwoordigd: "De representativiteit geldt voor het gehele orgaan. Ook als bepaalde stromingen

niet zijn vertegenwoordigd, kan er sprake zijn van een representatief pbo voor de lokale gemeenschap."

Aan het slot van de bijeenkomst beloofde Lennart van der Meulen dat het Commissariaat de bevoegdheidsverdeling tussen pbo en bestuur nader zal bekijken. Ook zegde hij toe te zullen kijken naar de formaliteiten rond het pbo, zoals de aanstellingsprocedure en de vacaturevervulling, en naar de wijze waarop de representativiteit invulling krijgt.

Een door Helmer Koetje geschreven notitie over het gemeentelijk media-beleid is te vinden op de site van de OLON (www.olon.nl). ■

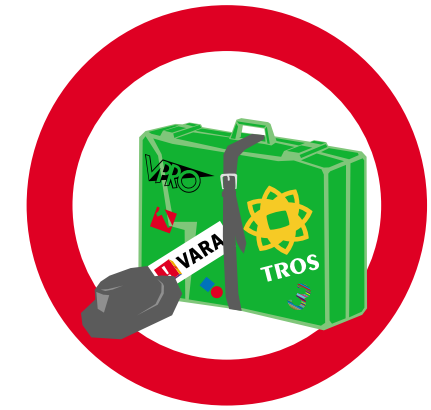
Nog geen uitsluitel in jurisdictie-zaak HMG

De Raad van State heeft op 6 augustus het hoger beroep van de HMG en CLT-UFA gegrond verklaard en het eerdere besluit van het Commissariaat waarin werd gesteld dat RTL4 en RTL5 Nederlandse zenders zijn en dus onder de Nederlandse mediawet vallen, vernietigd. Tegelijk oordeelt de Raad dat het besluit van het Commissariaat inhoudelijk voor juist moet worden gehouden, dus dat RTL4 en RTL5 onder het toezicht van het Commissariaat dienen te vallen. Dat dit besluit toch is vernietigd komt doordat de Nederlandse en de Luxemburgse autoriteiten beide rechtmatig het toezicht op de programma's van RTL4 en RTL5 claimen. De Raad acht deze situatie in strijd met de Europese gedachte en verwijst het Commissariaat door naar de Luxemburgse nationale rechter of naar het Europese Hof van Justitie, om een oplossing te vinden voor het verschil van inzicht tussen de Nederlandse en de Luxemburgse toezichthouder dan wel tussen de Nederlandse en de Luxemburgse autoriteiten.

Ook ruim twee jaar geleden, in april 2001, vernietigde de Raad van State de indertijd door het Commissariaat genomen beslissing dat de HMG moet worden aangemerkt als een in Nederland gevestigde omroeporganisatie die verantwoordelijk is voor RTL4 en RTL5 en die onder Nederlandse jurisdictie dient te vallen. Ook toen gaf de Raad het Commissariaat inhoudelijk wel gelijk.

De Raad was echter van oordeel dat de kwestie, omdat Luxemburg het toezicht al uitoefende, eerst in het Contact Comité (consultatie- en overlegorgaan van de Europese Commissie betreffende de Europese Richtlijn "Televisie zonder Grenzen") besproken had moeten worden. Deze bespreking heeft vervolgens plaatsgehad maar niet geleid tot uitzicht op een oplossing: Luxemburg liet weten niet bereid te zijn het toezicht op te geven. Daarop heeft het Commissariaat opnieuw de beslissing genomen dat de HMG-zenders RTL4 en RTL5 onder het regime van de Nederlandse mediawet behoren te vallen. Deze nieuwe procedure heeft geleid tot de recente uitspraak van de Raad van State.

Los van deze HMG-procedure is het van belang in Europees verband een betere oplossing te vinden voor het regelen van de competentie tussen toezichthouders. In het kader van de herziening van de Europese Richtlijn "Televisie zonder Grenzen", stelt Nederland voor bij het vaststellen van de jurisdictie rekening te houden met de lidstaat waarop een zender zich richt. De vraag in welke lidstaat zich het overgrote deel van de kijkers naar de zender bevindt en de vraag op welke lidstaat de zender haar reclameboodschappen richt, zouden daarbij als criteria kunnen gelden. Zo zou meer recht gedaan worden aan de situatie dat zenders in een bepaalde lidstaat zich volledig of hoofdzakelijk op een andere lidstaat richten. ■

Ledenreizen aan banden gelegd

Het Commissariaat is van plan het organiseren van ledenreizen naar het buitenland door publieke omroepverenigingen met ingang van 1 januari 2005 niet langer toe te staan. Op basis van een inventarisatie is geconcludeerd dat de ontstane reispraktijk zich niet goed verhoudt tot de regels voor verenigingsactiviteiten. Uit beleidsregels uit het verleden met betrekking tot ledenreizen valt op te maken dat de reisactiviteit als een min of meer vreemd element werd geaccepteerd mits de omvang niet zou groeien en mits het ledenbindende karakter van de reizen duidelijk naar voren kwam. De verantwoordingen van omroepen ten aanzien van de reizen maken echter doorgaans onvoldoende duidelijk dat de georganiseerde reizen nodig waren voor het goed en democratisch functioneren van de vereniging. Evenmin werd aannemelijk gemaakt dat de reizen in voldoende mate het karakter van de organiserende omroep droegen. Met het organiseren van reizen schieten de omroepverenigingen dan ook het wettelijke doel van het verrichten van verenigingsactiviteiten voorbij.

De omroepverenigingen behouden, ook na 1 januari 2005, de moge-

lijkheid publiek uit te nodigen bij opnamen in en buiten Nederland. Dit gebeurt dan in het kader van de hoofdtak en niet als verenigingsactiviteit, zodat zowel leden als niet-leden aan dergelijke 'publieksreizen' moeten kunnen deelnemen. De reis moet in rechtstreeks en onmiddellijk verband staan met door de omroepvereniging uit te zenden programmaonderdelen en de duur van de reis moet in redelijke verhouding staan tot de tijd die betrokkenen bij de opnamen op de betreffende locatie doorbrengen. Betrokkenen dienen zelf hun reis- en verblijfkosten te dragen. Als niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, wordt het organiseren van de reis beschouwd als een verboden nevenactiviteit.

De ingangsdatum van 1 januari 2005 is gekozen om omroepen de gelegenheid te geven reeds geplande reizen doorgang te laten vinden en overeenkomsten met reisorganisaties aan te passen.

De landelijke omroepverenigingen krijgen in een hoorzitting gelegenheid hun reactie te geven op de voorgenomen beleidswijziging. ■

Bel en bestel televisie

Telewinkelen is in. Maar wat is nu precies een telewinkelboodschap en aan welke voorwaarden moet een telewinkelprogramma voldoen?

Steeds meer maken commerciële omroepinstellingen gebruik van de mogelijkheid telewinkelboodschappen uit te zenden, in hun eigen programma of met een aparte licentie voor een telewinkelprogramma (zoals Tele 6 en Via 5 op de kanalen van SBS). Steeds meer ook is er sprake van een vernederlandsing van de telewinkelboodschappen en worden niet enkel de klassieke, herkenbare, Amerikaanse telewinkelspots uitgezonden. Het Nederlandse bedrijfsleven ziet in het telewinkelen een interessante afzetmogelijkheid. De commerciële televisie vervult zo op bepaalde uren de functie van etalage, veelal in de vorm van life style-achtige programma-onderdelen. In verband met deze ontwikkelingen geeft het Commissariaat in een brief aan SBS en Yorin nadere informatie over de regels met betrekking tot het telewinkelen.

Maximum

Commerciële omroepen mogen, met een combinatie van reclame- en telewinkelboodschappen, maximaal twintig procent van de zendtijd per dag vullen. Daarnaast mogen zij maximaal acht blokken van telewinkelboodschappen per dag uitzenden, met een totale duur van ten hoogste

drie uur per dag. Ten slotte kunnen commerciële omroepen met een aparte licentie een programma uitzenden dat geheel bestaat uit telewinkelboodschappen. Dit programma wordt doorgaans door middel van kanaaldeling op de eigen zender, naast het reguliere commerciële programma, uitgezonden.

Definitie

In de Mediawet wordt een telewinkelboodschap gedefinieerd als "een reclame-uiting in een televisieprogramma die bestaat uit een rechtstreekse aanbieding aan het publiek met het oog op de levering tegen betaling van producten of diensten". De Nota van Toelichting bij het Mediabesluit noemt het kenmerkend voor telewinkelen dat goederen en diensten rechtstreeks worden aangeboden aan de kijker en dat de kijker die goederen en diensten dan direct kan bestellen via telefoon, post of internet. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen geeft in een uitspraak aan dat de volgende elementen bij een dergelijke rechtstreekse aanbieding van belang zijn: het tonen van producten of diensten, de mogelijkheid voor de kijker deze vanuit de eigen woonomgeving direct te bestellen, het vervolgens

thuis bezorgen van de bestelde producten of diensten en een inhoudelijk en programmatisch onderscheid ten opzichte van een reclameboodschap. Reclameboodschappen waarin telefoonnummers worden genoemd waar informatie kan worden opgevraagd (bijvoorbeeld spots van financiële dienstverleners), zijn naar de mening van het Commissariaat geen telewinkelboodschappen: er vindt in zulke gevallen geen transactie plaats. Dat er op basis van de toegestuurde informatie op een later moment wellicht alsnog een transactie plaatsvindt, doet hier niets aan af.

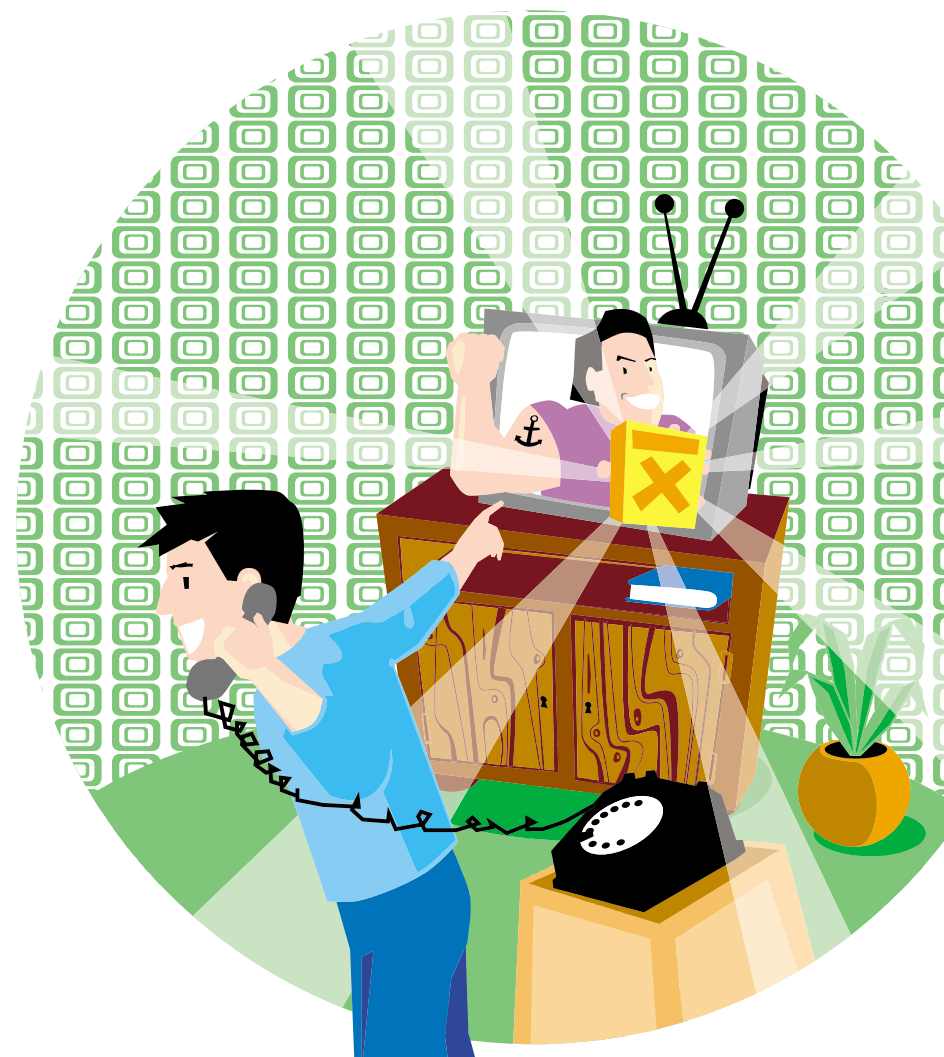
Telewinkelprogramma

Wat maakt een programma tot een telewinkelprogramma? In de genoemde brief aan SBS en Yorin geeft het Commissariaat nadere uitleg. Daarnaast zijn beide omroeporganisaties uitgenodigd voor een gesprek, waarna meer definitieve criteria voor het telewinkelen zullen worden vastgelegd. Een telewinkelprogramma moet worden beschouwd als een blok van telewinkelboodschappen. Dit betekent dat het programma dient te bestaan uit verschillende telewinkelboodschappen, dus uit een aan-

eenschakeling van reclame-uitingen die bestaan uit rechtstreekse aanbiedingen aan het publiek. Aangezien een telewinkelblok zonder onderbreking ten minste vijftien minuten dient te duren, mag een telewinkelprogramma pas na vijftien minuten worden onderbroken voor reclameboodschappen. Vervolgens mag het programma met tussenpozen van twintig minuten worden onderbroken voor reclame. Het programma mag een redactionele inhoud hebben, mits die geheel ten dienste staat van de rechtstreekse aanbiedingen dan wel een relatie heeft met deze aanbiedingen. Verder dient een telewinkelprogramma gedurende de gehele uitzending ervan door optische middelen als zodanig herkenbaar te zijn. Dit is in ieder geval zo als gedurende de gehele uitzending de tekst "thuiswinkelen" of "telewinkelen" duidelijk leesbaar in beeld is. Ook dient het telewinkelprogramma optisch en akoestisch te worden voorafgegaan door en afgesloten met de vermelding "thuiswinkelen" of "telewinkelen".

Vraagtekens

In het licht van het bovenstaande zet het Commissariaat vraagtekens bij het programmaonderdeel V&D TV

van SBS. De kijker kan bij dit programma geen concrete bestelling plaatsen maar alleen goederen laten reserveren die vervolgens opgehaald en betaald moeten worden bij een filiaal van V&D. De reservering is bovendien vrijblijvend. Voorts is SBS erop gewezen dat een aantal afleveringen niet werden voorafgegaan door of afgesloten met de vermelding "thuiswinkelen" of "telewinkelen".

Ook ten aanzien van het Yorin-programma Wannahaves is geconstateerd dat (in een uitzending op 1 februari 2001) weliswaar gedu-

rende het gehele programma-onderdeel rechtsboven in beeld de tekst TVShop Wannahaves werd getoond, maar dat voorafgaand aan en na afloop van het programma niet werd vermeld dat Wannahaves een telewinkelprogramma is. Bovendien werden in het programma geen goederen of diensten rechtstreeks aangeboden aan de kijker, terwijl wel aan het eind van iedere reportage onder in beeld de tekst www.wannahaves.nl en het logo van Wannahaves te zien waren. Yorin is verzocht het programma in overeenstemming te brengen met de regels.

Ster

Publieke omroepen is het volgens de huidige wetgeving niet toegestaan telewinkelboodschappen uit te zenden. Een wetswijziging die momenteel bij de Eerste Kamer ligt moet hier verandering in brengen. Volgens het wetsvoorstel mag de Ster in zijn reclameblokken telewinkelboodschappen gaan uitzenden. Die telewinkelboodschappen mogen niet langer duren dan 1 minuut en een reclameblok mag voor ten hoogste tweederde deel van de duur bestaan uit telewinkelboodschappen. ■

Nederlandse reactie Televisierichtlijn

De Europese Commissie initieerde met het oog op de herziening van de Richtlijn "Televisie zonder Grenzen" een publieke consultatie. In Brussel werden hoorzittingen gehouden en daarnaast was er tot 15 juli de gelegenheid om schriftelijke reacties in te dienen bij de Commissie. In het kader van deze schriftelijke reactie organiseerde het ministerie van OCenW twee hoorzittingen waar betrokkenen hun opmerkingen konden maken. De reactie van Nederland is inmiddels naar de Commissie gezonden.

Nederland vraagt nadrukkelijker aandacht van de Commissie voor het mogelijk ontstaan van machtsposities, waardoor het pluralisme en de vrijheid van informatie worden beperkt. Een actievere rol van de Commissie bij het toezien op het ontstaan van machtsconcentraties wordt noodzakelijk geacht. Ook zou de Richtlijn meer aandacht kunnen schenken aan basisregels voor de onafhankelijkheid van de informatievoorziening. Nederland stelt voor omroeporganisaties te verplichten een redactiestatuut op te stellen ter waarborging van de onafhankelijkheid van de medewerkers, en de eigen verantwoordelijkheid van omroepen voor vorm en inhoud van hun programma's in de Richtlijn expliciet tot uitdrukking te brengen.

De aanbevelingen die Nederland doet, hebben voor een flink deel betrekking op het onderwerp reclame, sponsoring en telewinkelen. Zo wordt onder meer voorgesteld het begrip 'misleiding' uit de definitie van sluikreclame te schrappen. Het onderdeel 'oogmerk om reclame te maken' wordt voldoende geacht. Verder is Nederland er voorstander van het sponsorverbod voor nieuws- en actualiteitenprogramma's uit te breiden naar politieke programma's en consumenteninformatieprogramma's, omdat ook daar het geven van onafhankelijke en objectieve informatie voorop dient te staan. Het onderscheid tussen telewinkelspots en reclamespots mag wat Nederland betreft worden geschrapt. Een maximum percentage van 20% per klokkuur voor alle vormen van reclame wordt voldoende geacht. Onder voorwaarden wil Nederland nieuwe reclametechnieken zoals virtuele reclame (uitsluitend op plaatsen waar ook in werkelijkheid reclame te zien is) en *split screen* (bij langdurige evenementen waarin geen *natural breaks* voorkomen) toestaan.

Naar verwachting komt de Commissie eind 2003 of begin 2004 met een voorstel voor herziening van de Richtlijn. ■

Financiering regionale omroep

Vanaf 2004 komt de financiering van de regionale omroepen geheel in handen van de provinciale overheden, zo is op 17 april in de ministerraad besloten. Tot op heden waren het ministerie van OCenW, de provincies en het Commissariaat voor de Media hierbij betrokken, maar de directe rijksbemoeienis met de financiering van regionale omroep komt te vervallen. De gelden die ermee zijn gemoeid worden overgeheveld naar de provincies. Als provincies niet of onvoldoende uitvoering geven aan hun 'medebewindstaak' ten aanzien van de bekostiging van regionale omroep, kan het rijk (de minister van Binnenlandse Zaken) ingrijpen, terwijl het Commissariaat toezicht blijft houden op een juiste besteding van de middelen, conform de Mediawet, en op de overige naleving van de mediawettelijke bepalingen.

De nieuwe systematiek leidt tot een duidelijkere rol van de provincies bij de financiering van de regionale omroep. Het provinciebestuur krijgt de taak om in overleg met de omroep tot een zorgvuldige budgettering op basis van provinciale besluitvorming te komen. De bekostiging dient ten minste zodanig te zijn dat de programmaverzorging voor het aantal uitzenduren radio en tv dat een regionale omroep in het jaar 2001 heeft gebruikt, gewaarborgd is.

Subsidievoorwaarden

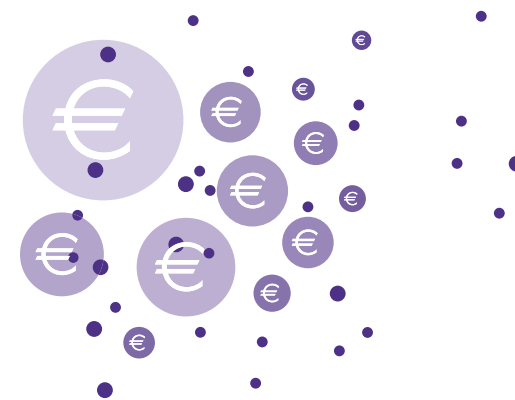
Vanwege het externe toezicht door het Commissariaat voor de Media is er een duidelijk verschil met andere culturele instellingen die overheidssubsidie ontvangen. Dit betekent dat de provincie als subsidiegever zich op afstand zal moeten houden van de inhoud van het programma. Aan het verstrekken van subsidie mogen slechts algemene voorwaarden worden gesteld in verband met de algemene verantwoordelijkheid over de besteding van de gelden. Het afleggen van inhoudelijke verantwoordelijkheid door de omroep aan de provincie of het opleggen van subsidievoorwaarden

door de provincie die betrekking hebben op inhoudelijke aspecten en die het beginsel van programmatische autonomie en het onafhankelijk functioneren van de regionale omroepinstelling geweld aandoen, verenigt zich niet met de Mediawet. Artikel 48 van de Mediawet stelt dat iedere instelling die zendtijd heeft verkregen zelf de inhoud van haar programma bepaalt en verantwoordelijk is voor wat er wordt uitgezonden. De onafhankelijkheid van de omroep wordt benadrukt in artikel 13c Mediawet, waarin is bepaald dat de programma's onafhankelijk zijn van commerciële invloeden en van overheidsinvloeden.

Overheidsbijdragen

Het is een regionale omroep toegestaan met behulp van aparte financiering door de provincie programma's te maken. Daarbij behoudt de omroep echter de eindverantwoordelijkheid voor de inhoud van de programma's. Het Commissariaat adviseert omroepen aan te sluiten bij de landelijke richtlijn voor door de rijksoverheid medegefinancierde producties en uit te gaan van een maximumbijdrage van de provincie van 50% van de programmakosten. Bijdragen van de overheid voor nieuws en actualiteiten zijn in de ogen van het Commissariaat ongewenst. Bijdragen voor specifieke culturele producties zijn wel denkbaar. De bijdragen dienen steeds per afzonderlijk programma te worden vastgesteld, om te voorkomen dat de regionale omroep een algemene voorlichtingstaak van de provincie krijgt opgelegd.

In een brief aan de provinciale besturen en de regionale omroepen geeft het Commissariaat een toelichting op de nieuwe gang van zaken en benadrukt daarbij de redactionele onafhankelijkheid van de omroepen. ■

Casema hoeft radioprogramma niet door te geven

Een relatief gering aantal van 43 aangeslotenen op het omroepnetwerk stelde kabelexploitant Casema in het Gooi voor een dilemma dat pas na vele brieven, faxen, en uiteindelijk een zorgvuldige belangenafweging door het Commissariaat, kon worden opgelost. Het ging om aangeslotenen die in de gemeente Naarden wonen maar feitelijk zijn aangesloten op het omroepnetwerk van de gemeente Huizen. Deze inwoners van Naarden behoren volgens de must carry bepaling in de Mediawet het radioprogramma van de Stichting Lokale Omroep Gooi en Omstreken (SLOGO) in het wettelijk minimumpakket te ontvangen, maar ontvangen in plaats daarvan het radioprogramma van de Stichting Lokale Omroep Huizen (PHOHI). De SLOGO was hier niet gelukkig mee en verzocht het Commissariaat ervoor te zorgen dat Casema het radioprogramma van de SLOGO ook aan de 43 Naardense aangeslotenen in Huizen zou doorgeven. Casema gaf aan dat dit zou betekenen dat de SLOGO in heel Huizen ontvangen zou worden. Bovendien zou daarvoor in het gehele netwerk, dat nog meer Gooise gemeenten omvat, een kanaal vrijgemaakt moeten worden. De regionale programmaraad weigerde een radioprogramma aan te wijzen dat ten gunste van de SLOGO uit het wettelijk minimumpakket verwijderd zou moeten worden. Het Commissariaat was van oordeel dat in dit geval het belang van de SLOGO en de 43 aangeslotenen niet opweegt tegen de belangen van Casema en haar aangeslotenen in de overige betrokken gemeenten. Vooral het feit dat deze aangeslotenen een programma minder zouden ontvangen, werd daarbij van groot belang geacht. Dit geldt ook voor het feit dat Casema hiermee zou afwijken van het advies van de regionale programmaraad. Aangezien het alternatief, de 43 aangeslotenen aansluiten op het omroepnetwerk in de gemeente Naarden, voor Casema een grote financiële investering zou vergen, heeft het Commissariaat besloten in dit geval niet handhavend op te treden en het verzoek van de SLOGO af te wijzen. ■

16

Raad van State steunt Commissariaat in zaak IJmond TV

Op 23 juli heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan in het hoger beroep dat het Commissariaat instelde tegen de uitspraak van de rechtbank te Haarlem in de zaak IJmond TV. De rechtbank was tot het oordeel gekomen dat het Commissariaat niet bevoegd is in geschillen rond de toegang tot het wettelijk minimumpakket op de kabel als de kabelexploitant conform het advies van de programmaraad het minimumpakket samenstelt. Dit zou voortvloeien uit de redactie van artikel 82k, tweede lid, Mediawet waar is vastgelegd dat een kabelexploitant slechts om zwaarwichtige redenen af mag wijken van het advies. Als niet wordt afgeweken zou er volgens de rechtbank ook niets te handhaven zijn voor het Commissariaat. De beleidsregels van het Commissariaat voorzien daarentegen in de mogelijkheid dat een programma-aanbieder een verzoek tot bestuurlijke handhaving kan indienen als hij van mening is dat een kabelexploitant ten onrechte een advies volgt. In zulke gevallen wordt onderzocht of er zwaarwichtige redenen zijn op grond waarvan de kabelexploitant juist af had moeten wijken. Door deze procedure heeft het Commissariaat willen voorkomen dat er voor de toegang tot het minimumpakket twee loketten ontstaan. Een programma-aanbieder zou anders namelijk aangewezen zijn op de OPTA die bindende aanwijzingen kan geven over toegang tot de kabel. Een dergelijke aanwijzing zou ertoe kunnen leiden dat het programma van een andere aanbieder van de kabel zou moeten verdwijnen. Daartegen kan dan weer door de programmaraad of de kabelexploitant een procedure worden begonnen bij het Commissariaat, met het risico van beslissingen van de twee bestuursorganen die uiteindelijk niet meer met elkaar in overeenstemming te brengen zijn. Door zijn uitspraak haalde de Haarlemse rechtbank dus de hoeksteen uit de samenwerking en afstemming. De Raad van State heeft nu de wetsuitleg van de rechtbank onjuist geacht, wat een bevestiging betekent dat het Commissariaat bevoegd is kennis te nemen van alle geschillen over het wettelijk minimumpakket. ■

Collegebesluiten die in de periode van 27 mei tot en met 22 juli 2003 zijn genomen

Zendtijd- en kabelzaken

Toewijzing en intrekking zendtijd voor lokale omroep

Zendtijd wordt meestal verleend om een programma via zowel een zender als een netwerk te verspreiden, en wordt toegewezen voor een periode van vijf jaar.

In de hierboven aangegeven periode is zendtijd voor lokale omroep toegewezen aan

- Stichting Omroeporganisatie Roosendaal
- Stichting Lokale Omroepstichting Den Helder
- Stichting Stad Radio Culemborg, onder gelijktijdige intrekking van de zendtijd van de Stichting Radio Lekstad Vianen
- Stichting Agglomeratie Omroep Midden-Groningen (gemeenten Ten Boer, Bedum en Loppersum)
- Stichting Harderwijk FM
- Stichting Lokale Omroep Groesbeek
- Stichting Lokale Omroep Gooi en Omstreken (gemeenten Naarden en Bussum)
- Stichting Radio & Televisie Veluwezoom voor de gemeente Brummen
- Stichting Omroep Oostzaan
- Stichting RTV Delfzicht voor de gemeente Delfzijl
- Stichting Lokale Omroep Eelde Vries Zuidlaren
- Stichting Radio Stad Montfoort.

COLLEGE BESLUITEN

Toestemmingen commerciële omroep

Natuurlijke en rechtspersonen kunnen toestemming aanvragen voor het uitzenden van een door hen verzorgd programma. Toestemmingen worden verleend voor een periode van vijf jaar.

In de aangegeven periode zijn aan de volgende instanties, bedrijven en personen toestemmingen verleend om een commercieel omroepprogramma te verzorgen.

- Persian Music Channel (PMC b.v.)
- Kabelkrant Noord Oost Veluwe
- Free – X TV voor het programma Magicsex tv
- Stichting Streekgids B.V. voor een kabelkrant in de gemeenten Lichtenvoorde en Groenlo
- Global Entertainment Network B.V. voor het programma Ultra Blue TV
- Sky Radio Ltd voor het programma Radio 10
- De heer Maatman voor het programma AT4 (Achterhoek en het Liemerse)
- De heer P. Chakri voor het radioprogramma People's Voice
- Medialogic Korne Baars B.V. voor het kabelkrantprogramma KaZet
- Info Thuis Nieuwe Media b.v. voor het programma Info Thuis TV
- Stichting Amateur Goudse Radio Omroep voor het programma AGRO
- Stichting Baronie Media voor het programma Baronie TV (uitzending Carnavalsmarathon)
- Kabeltelevisie Midden Overijssel "Ktmo" N.V. voor een informatie mozaïekkanaal

17

- Stichting Administratiekantoor Radio Caroline Nederland B.V. voor de programma's Radio Seagull en Radio Caroline
- www.camerateam.nl V.O.F. voor een kabelkrant

Evenementenzender

Het Commissariaat kan toestemming verlenen om via een zender een programma voor een bijzonder doel uit te zenden of uit te doen zenden dat een beperkt bereik heeft of van beperkte duur is.

In de aangegeven periode is voor een bijzonder doel toestemming verleend voor het tijdelijk gebruik van een zender met een beperkt bereik aan:

- Stichting Airplay Media groep voor het evenement "Stad als theater" in Zwolle
- CAIW Media b.v. voor het Radio Westland Event in Naaldwijk
- Ordina Holding b.v. voor het Ordina tennistoernooi in Rosmalen.

Juridische zaken – Programmatoezicht

Sanctievoornemens

Voordat het Commissariaat een besluit kan nemen om een boete op te leggen voor een overtreding, wordt de omroep van dit voornemen op de hoogte gebracht en in de gelegenheid gesteld om in een hoorzitting zijn zienswijze naar voren te brengen.

- 27 mei**
Yorin TV b.v. wordt uitgenodigd voor

een hoorzitting. Dit vanwege het voornemen een boete van € 13.500,- op te leggen wegens niet-toegestane reclame-uitingen voor het programma Cartoon Network in het programmaonderdeel 'YorkKiddin'.

17 juni

Yorin wordt uitgenodigd voor een hoorzitting vanwege het voornemen een boete van € 9.000,- op te leggen wegens sponsoring van een radioprogramma op Yorin FM door een firma die door het publiek kan worden geassocieerd met een producent van tabaksproducten.

1 juli

De regionale omroep Noord (provincie Groningen) wordt uitgenodigd voor een hoorzitting in verband met het voornemen tot het opleggen van een administratieve boete van € 6.750 wegens onvoldoende onderscheid tussen reclame en de overige programmering, niet-toegestane reclame-uitingen, overschrijding van het maximum aan reclame per uur en een foutieve vermelding van sponsoring door een overheidsinstelling.

22 juli

De regionale omroep Noord-Holland wordt uitgenodigd in verband met het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete wegens overtreding van de bewaarplicht, sponsoring van een programmaonderdeel dat niet gesponsord mag worden, het tonen van producten van de sponsor in het programma, een niet-toegestane vermijdbare reclame-uiting en te korte reclameblokken.

De regionale omroep Oost wordt uitgenodigd voor een hoorzitting in verband met het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete

wegens onvoldoende onderscheid tussen reclame en overige programmering op teksttelevisie, en reclame-uitingen op de aftitelrol.

Sancties

27 mei

TV 10 b.v. krijgt een bestuurlijke boete opgelegd van € 13.500,- voor het opnemen van de merknaam Axe in het op de zender V8 uitgezonden gesponsorde programma Axenightguide.nl

Classic FM Plc krijgt een bestuurlijke boete opgelegd van € 2.700 wegens een onjuiste sponsorvermelding ("Villa Arena, 80 woonwinkels onder één dak") en sluitreclame in het programma Villa Arena Klassieke Top 15.

3 juni

Publimusic b.v. krijgt een bestuurlijke boete opgelegd van € 3.600,- wegens foutieve sponsorvermelding in het programma van Noordzee FM.

17 juni

De AVRO krijgt een boete van € 36.000,- opgelegd wegens niet-toegestane reclame-uitingen in het programma De Gouden Televiziering 2002 en wegens het overtreden van het verbod om dienstbaar te zijn aan het maken van winst door derden.

1 juli

De lokale omroepen Stichting Radio en Televisie Maasdriel en de Stichting Omroep Goes krijgen elk een bestuurlijke boete opgelegd van € 1.100,- vanwege het niet voldoen aan de informatieplicht.

8 juli

NOS/RTV, VARA en NPS krijgen gezamenlijk een boete opgelegd van

€ 4.500,- voor niet-toegestane reclame-uitingen voor Café Dudok in het programma Nederland Kiest.

Overig

27 mei

HMG en CLT-UFA S.A. worden niet ontvankelijk verklaard in hun bezwaren tegen de rapportage van het Commissariaat over de naleving van de programmavoorschriften door de Publieke Omroep in 2001. Het rapport wordt niet aangemerkt als een voor bezwaar vatbare beslissing. HMG wordt niet gezien als belanghebbende in de zin van de Awb, terwijl CLT-UFA S.A. de termijn voor het maken van bezwaar heeft overschreden.

10 juni

Het bezwaar van SBS6 tegen de oplegging van een bestuurlijke boete van € 9.000,- wegens onjuiste programmaonderbrekende reclame in het verslag van de finale om de Amstel Cup wordt gegrond verklaard. Het Commissariaat komt hiermee terug op zijn standpunt dat het moment tussen het einde van de tweede helft en het begin van de verlenging geen natuurlijke pauze is waarin reclame mag worden uitgezonden.

17 juni

Het bezwaar van de NCRV tegen de opgelegde boete van € 31.500,- wegens niet-toegestane vermijdbare reclame-uitingen en het tonen van producten en sponsors in het programma Buren, Bulldozers & Begonia's wordt ongegrond verklaard. De in het boetebesluit opgenomen sanctie van € 4.500,- voor overtreding van het verbod om dienstbaar te zijn aan het maken

van winst door derden wordt ingetrokken.

Het verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur van CLT-UFA SA, HMG en Yorin om toezending van een CD ROM met de gegevens over de naleving van de programmavoorschriften van de publieke omroep wordt afgewezen.

Financieel toezicht

27 mei

De bijdragen 2001 aan de provincie Zuid-Holland voor de uitzendingen van de Stichting Regionale Omroep Rotterdam-Rijnmond worden definitief vastgesteld op f 175.320,- voor radio en f 3.622.010,- voor televisie.

De bijdragen 2001 aan de provincie Utrecht voor de uitzendingen van de Regionale Omroep Stichting worden definitief vastgesteld op f 992.221,- voor radio en f 4.350.360,- voor televisie. De vergoeding voor de bestuurskosten van de provincie wordt definitief vastgesteld op f 33.900,-.

17 juni

De bijdragen 2001 aan de provincie Limburg voor de uitzendingen van de regionale omroep worden definitief vastgesteld op f 1.010.230,- voor radio en f 4.725.004,- voor televisie.

8 juli

De bijdragen 2001 aan de provincie Groningen voor de uitzendingen van de regionale omroep Noord worden definitief vastgesteld op f 2.948.289,- voor radio en f 4.395.275,- voor televisie. De vergoeding voor de bestuurskosten van de provincie wordt

definitief vastgesteld op f 33.900,-.

Neventaken en nevenactiviteiten

27 mei

Het (doen) uitgeven van het kindertijdschrift Z@pp&Zo door de Publieke Omroep wordt aangemerkt als een nevenactiviteit die voldoende relatie heeft met de hoofdtaak en aan die hoofdtaak geen schade toebrengt.

17 juni

Het verzorgen door de Stichting RTV Oost van een SMS-dienst waarmee het publiek tegen betaling informatie kan krijgen over het amateurvoetbal in Overijssel wordt toegestaan, omdat het voldoende relatie met de hoofdtaak heeft en daaraan geen schade toebrengt.

15 juli

De volgende internetsites worden geacht als neventaak van lokale omroepen voldoende relatie met de hoofdtaak te hebben:

- www.origineelfm.nl van de lokale omroep in de gemeente Korendijk
- www.actieffm.nl van de Stichting Lokale Omroep Walcheren
- www.webfm.nl van de lokale omroep in de gemeente Beuningen
- www.losdenhelder.nl van de lokale omroep in de gemeente Den Helder
- www.lokaleomroepmill.nl van de lokale omroep in de gemeente Mill en Sint Hubert
- www.robetuwe.nl van de lokale regio omroep Betuwe.

www.cvdn.nl

